

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 67. An præscribi possit contra Concordata Germaniæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

ravit, nec *Clementis VIII.* prædecessoris, nec suam unquam mentem fuisse derogare Concordatis: simili modo scripsit *Vrbanus VIII.* suo legato apud *Ferdinandum II.*, uti habet *Nicol.* §. 6. Nec refert, quòd in provisione Concordatis contraria fiat generalis derogatio, quia Concordata semper censentur excepta, nec per clausulas quantumcunque generales & prægnantes eis derogatur, *Crescent. Put. Gonz.* & alii cum *Lott.* lib. 2. q. 28. n. 65. Præclare dixit *S. Gregorius M.*, relatus *Cap. Iustitia*, 25. q. 1. *Iustitia ac rationis ordo suadet, ut qui à suis successoribus mandata sua servari desiderat, prædecessoris sui voluntatem ac statuta quòque observet.* Vide similia ibidem c. *Quæ ad perpetuam*, dicta à *S. Leone M.* Item cap. *Ideo*, à *S. Leone IV.*, quæ maximè tenent, quando ejusmodi pacta, non tam nomine prædecessoris, quàm dignitatis & officii concepta sunt, quia successor tunc censetur eadem persona cum antecessore, *Chok.* suprà.

- 20 Q 67. *An præscribi possit contra Concordata.* R. Non posse præscribi, nec contrariâ consuetudine illis derogari, etiam pro foro interno, docent *Leonin. Brand. Nicol.* t. 3. d. 2. §. 3. *Pirh.* l. 3. t. 5. n. 363. *Leur.* p. 2. q. 593. . I. Quia usus & observantia universalis apud ferè omnes Germaniæ Ecclesias impedit particularem præscriptionem hujus vel illius Ecclesiæ, ex vi inseparabilis connexitatis, quam habent inter se partes & totum. 2. Quia constanter ita judicatur in Curia Romana, secundùm decretum *Greg. XIII.* apud *Nicol.* §. 25., Illis autem quæ in foro externo servantur, debemus nos conformare in foro interno, quando externum non nititur falsâ præsumptione nec sententia Judicis agentem damnat in poenam, uti fusè ex *Bald. Nav.* & aliis *Sanch.* in *Decal.* l. I. c. 10. n. II, & de *Matr.* l. 2. d. 41. n. 12. 3.

Quia

Quia ius publicæ utilitatis, unionis & tranquillitatis, quæsitum ex Concordatis toti Imperio, non potest ullis subditorum factis vel usibus immutari aut tolli, tam parum quàm Clerici possint se abdicare privilegio fori. 4. Quia contra leges Pontificias nullo usu seu consuetudine contrariâ præscribitur sine positivâ & certa scientiâ Papæ, uti latè Rota apud *Nicol.* t. 1. d. 1. §. 5., docentque *Gonz.* in Cap. ult. de Consuet. n. 14. *Vasq.* I. 2. q. 97. a. 3. d. 277. c. 7. n. 62. *Pirh.* l. 1. t. 8. n. 60., quia nempe Papa habet potestatem suam, non à populo, uti Principes seculares, sed immediatè à Christo, adeoque decreta illius nullâ egent approbatione vel consensu subditorum, sed mox ut promulgata innotescunt, obligant ad receptionem & observantiam, *Suar.* de leg. l. 4. c. 15. à n. 3. *Diana* p. 6. t. 6. R. 39. 5. Quia Papa in his Concordatis expressè derogat omnibus consuetudinibus contrariis præteritis & futuris, & quidem per decretum absolutè irritans, quod elidit vim omnium actuum contrariorum, uti dicitur n. 657., facitque nequidem colorem tribui posse in iudicio possessorio summariissimo manutentionis, pro quo decisiones plurimas affert *Nicol.* §. 9., & *Clemens VII.* apud eundem §. 12. motu proprio & de Apostolicæ potestatis plenitudine declarat quascunque collationes contra formam Concordatorum faciendas nullum titulum vel colorem tribuere, sed provisos pro malæ fidei possessoribus & merè intrusis habendos. Adde, quòd ubi Papæ cognoverunt contraventum esse, prorsus improbarint, uti n. 519. dictum est: similiter Imperatores in capitulationibus suis spondent se curaturos, ut Concordata observentur, uti factum à *Ferdinando IV.* teste *Nicol.* §. 8. Item à *Leopoldo I.* Capitul. 9. & à *Iosepho I.* Capitul. 18., ergo sufficienter eliditur

omnis consuetudo etiam secutura, posse enim per
ejusmodi leges obviari consuetudinibus futuris, do-
cet *Carden.* in 1. crisi. p. 2. d. 29. c. 2. a. 2. & seqq.

E contra *Zyp.* Consult. Canon. l. 3. ad tit. de
præb. consult. 3. putat his Concordatis derogari
posse per præscriptionem, per non usum, vel per
contrarium usum: consentit *Engel* l. 3. t. 5. n. 54.
Rationes sunt, 1. Quia præscriptio saltem imme-
morialis procedit contra Papam, quia cum ea allegari
potest quivis titulus, Cap. *Ad audientiam* 13.
Cap. *Cum vobis* 14. Cap. *Si diligenti* 17., de præ-
scrip. 2. Docet *Sanch.* de Matr. l. 7. d. 4. consue-
tudine contraria aboleri posse impedimentum ali-
quod dirimens Matrimonii, adeoque legem, quæ
universalis est, ac involvit decretum irritans: Simi-
lia de consuetudine habent *Castrop.* T. 3. d. 3. §. 2. à
n. 6. *Laym.* in c. ult. de Consuet. n. 6. *Pirb.* l. 1. t. 1.
§. n. 58. 63. 65. & seqq. 3. Durum videtur dam-
nare ut invalidas omnes provisiones in Germania
factas contra Concordata, sanè *Laym.* in Th. Mor.
L. 4. t. 2. c. 10. n. 3. & *Pirb.* l. 3. t. 5. n. 362. docent
per Concordata reservari Papæ beneficia etiam cu-
rata in mensibus Pontificiis vacantia, idque indubi-
tatum esse asserit *Nicol.* t. 1. d. 6. §. 1. & 5, & ta-
men passim providentur ab aliis in hisce partibus,
etiam sæpe sine concursu. *Ad* 1. rationem opposi-
tam dicunt, sæpe aliqua obligare universalem Ec-
clesiam, contra quæ consuetudo particularium Ec-
clesiarum præscripserit, sic in Hispania Sabbathis
Catholici vescuntur intestinis, in Belgio Sabbathis
inter nativitatem & purificationem vescuntur car-
nibus, uti & Mediolani primis diebus quadragesimæ
&c. *Ad* 2. Curiam Romanam sic judicantem præ-
sumere non adesse omnia ad præscriptionem re-
quisita. *Ad* 3. Malè supponi nullâ consuetudine
induci

induci posse, ut Clericus in quibusdam subjiciatur foro Laico, nam Abbatissæ, quæ Laicæ sunt, in multis Germaniæ & Belgii locis jurisdictionem habent in Clericos, idque ex sola consuetudine, saltem apud Canonessas, cum talium vivendi ritus à Papa non sit approbatus, secundum dicta n. 229. Similiter tantum consuetudine videtur fieri, quod causæ reales & civiles, etiam inter Clericos, agitentur in foro seculari, cum juxta Cap. *Quod Clerici*, 9. de foro compet. videantur spectare ad forum Ecclesiasticum: sed adhuc est disparitas inter hanc materiam & Clericum se subjicientem laico, nam hoc præjudicat dignitati Ordinis Clericalis, illud autem, quod quædam beneficia ab inferioribus conferantur in mensibus Papæ, non præjudicat dignitati Papæ. *Ad 4.* Oppositum constat ex dictis l. 1. n. 632., & probatur à *Laym.* in Cap. ult. de Consuetu. n. 3, quia Papa ibi tribuit legitimæ consuetudini, ut abrogare possit legem Ecclesiasticam, & *Tusch.* lit. C. Concl. 797. docet consuetudine immemorabili præsumi scientiam & patientiam, imò Concl. 873. negat in ea requiri scientiam & patientiam Principis. *Ad 5.* Posse contra decretum irritans præscribi, satis probabiliter docent *Suar.* de leg. l. 7. c. 19. n. 14. *Sanch.* & *Pirh.* suprâ, probatque *Zyp.*, quia clausula irritans est tantum pars, & quidem accessoria legis, ergo sicuti potest præscribi contra legem, ita, & multò magis, contra clausulam irritantem: similiter intelligunt Constitutiones Pontificum n. 519. citatas: itemque Capitul. Imperatorum, nempe quod loquantur de Concordatis, ubi & quoad illa, quæ adhuc sunt in usu.

His utrimque propositis interrogatus à me vir Doctissimus, quid sentiret, Respondit sententiam primam esse valde probabilem, attamen se

propendere, ut etiam secundam probabilem esse censeret.

521 Q. 68. Quid dicendum sit de affectione beneficii per appositionem manuum Papæ. R. Seqq.

§. I. Reservatio & affectio per hoc differunt, quod reservatio respiciat actum verbalem & expressum, uti si Papa voce vel constitutione dicat se reservare tale beneficium, & plerumque pro semper; affectio autem respiciat actum realem seu factum, ex quo tacita reservatio oritur, uti si Papa incipiat disponere de beneficio, & tunc dicitur apponere manum, *Gonz. ad Reg. 8. Cancel. Gl. 52. n. 4. Castrop. t. 13. d. 2. p. 15. n. 4.*

522 §. II. Manûs appositio plus habet efficaciam, quam reservatio, uti cum alii *Gonz. n. 9.* Deinde affectio habet locum etiam in aliis quam beneficiis, nam ordinatus Minoribus à Papa non potest ordinari Majoribus ab alio, nequidem à proprio Episcopo, *Cap. Cum in distribuendis, de tempor. ordinat.* Item ordinatus à Papa non potest ob delictum degradari ab Episcopo: Item hoc ipso quod Papa cœperit cognoscere de aliqua causa aut commissionem aliquam signaverit, censetur revocata à iudicibus inferioribus, *Cap. Ut nostrum 56. de appellat.* Et causa semel facta curialis per appositionem manûs Papalis, semper manet curialis. Item, si Papa commisit alicui executionem litterarum provisionis beneficii, alius se immiscere non potest; idem est, si post demandatam alicui executionem, Papa huic apponat manum. Denique si Papa contulit privilegium, ad ipsum spectat ejus declaratio vel interpretatio.

523 §. III. Beneficia per appositionem manûs Pontificiæ affecta non possunt pro ea vice conferri ab inferiore, *Extrav. comm. Ad Romani, 14. de præb. Inn. Abb. Piafer. p. 2. c. 5. a. 1. n. 8.*

§. IV.